

ne deljaki

Primorski dnevnik

Leto XIV - št. 154 (3999)

TRST, nedelja 29. junija 1958

Cena 30 lir

ZAPLENJENI ČLANEK

V naprednem francoskem tedniku „France Observateur“ je Claude Roy objavil članek pod naslovom „Pomirjevalni učinek na ljudstvo“ - V njem primerja Rov usmrtilcev Nagyja in tovarišev s pobijanjem pristašev alžirske osvobodilne fronte - Zaradi tega je De Gaullova cenzura časopis zaplenila

Claude Roy, pisec tega članka, je bil do madžarskih dogodkov član Komunistične partije Francije, ko je izstopil. Pred enim mesecem pa je ponovno zaprosil za vstop, o čemer sta glasili KPF in KPI zelo pohvalno in navdušeno pisali. Toda ko je zvedel, da je bil Imre Nagy usmrčen, je ponovni vpis odklonil.

Nekaj ur po sporočilu o usmrtilci Nagyja in njegovih tovarišev je prokurator Ljudske republike Madžarske izjavil novinarjem, da je »dovršeno dejstvo imelo pomirjevalni učinek na ljudstvo«. Gre za republikanskega prokuratorja pedagoške šole posebne vrste, ki misli, da je ljudstvo malopriden deček, daleč od razumne dobe in da je naložba vlad in republikanskih prokuratorjev v tem, da ga mirijo. Res je, da je med dovršenimi dejstvi smrt najbolj dokončno dovršena: vendar pa je prav tako gotovo, da ni nič bolj

šol in odpiranju zaporov, sirjenju kulture in uvažanju cenzure za vse. Če pomeni biti revizionist to, da se hoče revidirati tako izbira, proučiti taka bilanca in odkloniti ta dilema, potem povem popolnoma mirno: v tem primeru sem revizionist. Hotel sem upati do obupa in hočem še vedno. Verjel sem, včeraj, da bo v Evropi leta 1958 mednarodno komunistično gibanje revidiralo tisto pogrebno verigo napak in zločinov, ki tvegajo vreti toliko slepcev v usodno naročje fašizma iz strahu pred socializmom ali pa iz sovraštva do komunizma. Kadarkoli, ki so ga naužili, ali pa njegovi pejsdaši, bi nas hoteli prepričati, da je upanje napaka, plemenitost naivnost in zaupanje sokrivda. Ne maram tega verjeti kar se tiče moje domovine. Mi v Franciji vemo, da ne bomo mogli premagati fašizma brez združitve francoske levice in torej tudi ne brez komunistov. In nočem verjeti, da bi mogli francoski komunisti dovoliti, da se zamenjuje upanje, ki ga predlagajo našemu ljudstvu, s podlostjo, ki so jo vsilili madžarski voditelji svojemu.

Ne: mi ne smemo izbrati med gljivino v Alžiru in visilicami v Budimpešti, med samomorom Alija Bumendžela in smrtjo Geze Losonczyja v zaporu, med tistimi, ki so mučili Rajka in tisoč nedolžnih. (Ali Bumendžel, brat pariskega advokata, o katerem se je pred kratkim mnogo govorilo, ker je postal odkrit pristaša alžirske osvobodilne fronte; padelci so ga aretirali. Toda rajši je skočil skozi okno vo-

jašnice v Alžiru, kamor so ga zaprli, kot da bi čakal. Kar povejmo: če je v na mučenje.)

Franciji 6 milijonov državljanov, ki so glasovali za komuniste, potem je to 6 milijonov ljudi, ki zahtevajo kruh za vse, ki hočejo mir za vse, svobodo za vse in ki nočejo zaporov, ki nočejo vislic, ki nočejo laži in zločinov. Če pomeni ponavljanje vsega tega voditi vodo na miln uporniških polkovnikov in uporniških obsedenec, potem bom moral ugotoviti, da prinašajo budimpeštanski krvniki malo preveč krvi, če precej časa, na miln fašizma. Če pomeni ponavljanje vse to - tuliti z volkovi - bom moral na žalost ugotoviti, da je med strokovnjakom za mučenje, ki je oblečen v padalca in med strokovnjakom za mučenje, ki je oblečen v prokuratorja republike, prav gotovo razlika v uniformi, toda hkrati je obema skupna tudi sposobnost in da imajo volkovi eno samo barvo - barvo krvi.

Še vedno verjamem, da se lahko zagovarja gospodarstvo, ki sloni na skupni lastni sredstev za proizvodnjo, ne da bi se pri tem morala braniti hinavska politika pobijanja o pozicionalcev. Prepričan sem, da se lahko zagovarja sirjenje socializma, ne da bi se dala neke vrste medstruktura za vislice ali pa cement za kleti za mučenje; da se lahko želi krepitev miru s pomočjo sestanka na vrhu, ne da bi pri tem šlo za vrhove kolov za izvrševanje smrtnih kazni.

Zločin krvnikov Nagyja in njegovih tovarišev v juniju leta 1958, ni samo v usmrtilci štirih ljudi brez glasu in brez obrambe, temveč tudi v tem, da so poskušali umoriti Upanje.

CLAUDE ROY

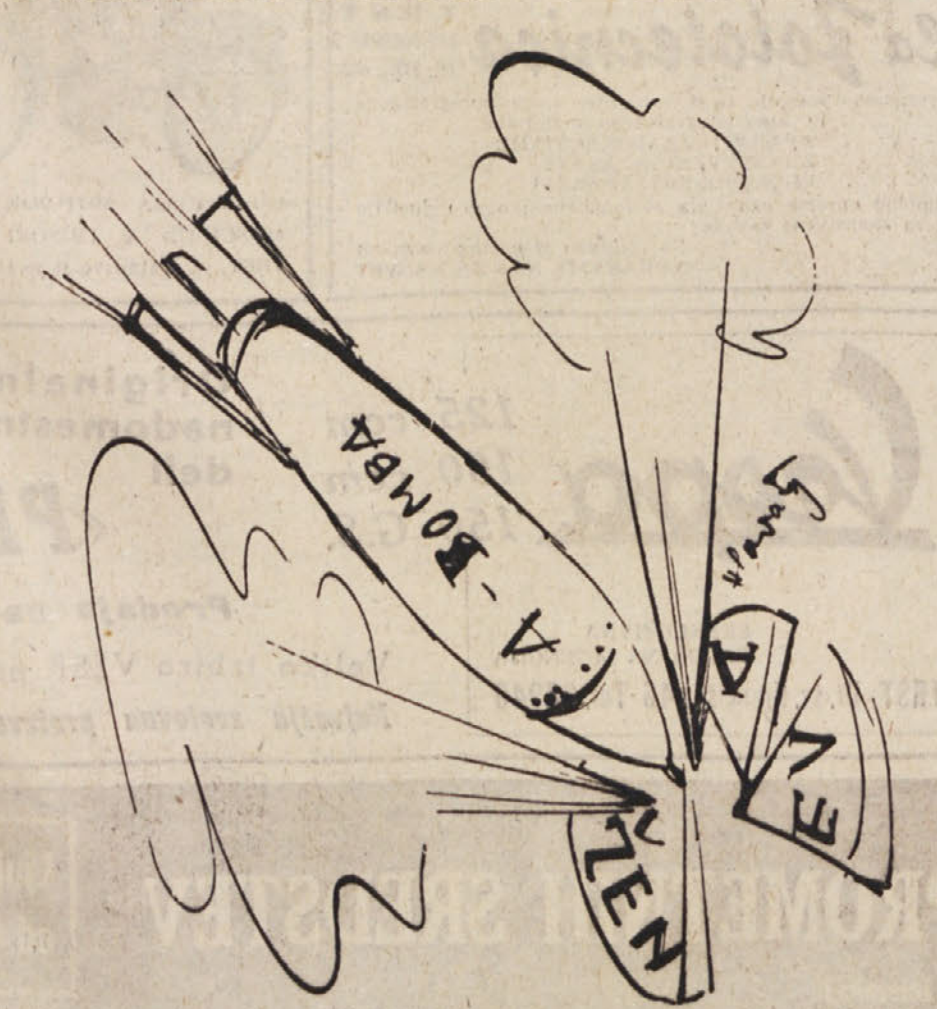

Dogodki v Libanonu povzročajo v svetu veliko zaskrbljenost zaradi nevarnosti mednarodnih zapletljajev. Akcija upornikov se vedno bolj širi. Vlada in predsednik Šamun pa hočeta za vsako ceno dobiti od zunaj podporo za svoj majavi položaj. Zato si na vse načine prizadevata, da bi na en ali drug način dosegla ameriško in angleško vojaško intervencijo. V ta namen obtožujeta Združeno arabsko republiko, da podpira upornike. Glavni tajnik OZN Hammarskjöld pa menda ni preveč prepričan v to tezo, ker se je v Bejrutu na lastne oči prepričal, da gre za povsem notranjo zadevo. Zato pa libanonska vlada s pomočjo ZDA še dalje rovari. Na sliki vidimo tank na ulici v Bejrutu

Še vedno ni gotova sovjetska udeležba na konferenci strokovnjakov v Ženevi

Vendar pa so sovjetski strokovnjaki že odpotovali v Ženevo - Vlada SZ ponovno poziva ZDA, naj jasno povedo svoje stališče o prenehanju jedrskih poizkusov - Izjave Selwyna Lloydja

Konferenca v Ženevi

PRVI OTIPLJIVI USPEH ATOMSKE BOMBE

MOSKVA, 28. — Sovjetski zunanji minister Gromiko je danes popoldne izročil ameriški veleposlaniku Thompsonu odgovor svoje vlade na zadnje pismo, s katero so ZDA pozvale Moskvo, »naj dokončno pojasni svoje stališče v zvezi z ženevsko konferenco«.

V spomenici, ki jo je Gromiko izročil Thompsonu, izjavlja sovjetska vlada, da »ugotavlja, da ameriška vlada ni v svojem odgovoru na zadnje sovjetsko sporočilo zavzela stališče o glavnem vprašanju: smoter konference strokovnjakov«.

Sovjetska vlada pravi zatem, da je njeno vprašanje v spomenici od 25. junija (to je, ali ameriška vlada potrjuje, da mora biti sestanek strokovnjakov v Ženevi podrejen iskanju splošne in popolne prekinitve jedrskih poskusov) ostalo brez odgovora.

Sovjetski dokument pravi dalje: »Očitno, da mora vsak sklep o prenehanju jedrskih poskusov sprejeti prizadeta vlada in ne strokovnjaki, toda v trenutku, ko se strokovnjaki pripravljajo, da začnejo svoje delo, bi morali voditelji sklepni podoben sporazum o smotrih konference«.

Na koncu izreka sovjetska vlada upanje, da bo ameriška vlada spodala o tem nedvoumno izjavila. V spomenici je dalje rečeno: »Sovjetska vlada je te sporočila svoje mnenje o ameriškem stališču, ki ga je izrazil gospod Dulles, da ZDA nočejo privoliti, da bi sestanek strokovnjakov izšel za glavni smoter iskanja pogojev za prenehanje jedrskih poskusov. Toda zdaj se ji potrebno ponovno izjaviti, da bi bil ta sestanek

mednarodnemu nadzorstvu. Zatem je Lloyd izjavil, da je britanska vlada pripravljena potrditi nadaljevali tudi priprave za konferenco najvišjih in priprave dnevnega reda, ki naj vsebuje vprašanja, o katerih je sporazum bolj verjeten. V Washingtonu pa je

Medtem so opazovalci mnenja, da se bodo sovjetski strokovnjaki udeležili ženevske konference. Danes so, namreč sporočili, da je sovjetski znanstvenik Semjonov odpotoval iz Moskve v Ženevo skupno z drugimi znanstveniki, katerih imena so na seznamu sovjetske delegacije. Zvedelo se je, da te sovjetske delegacije zahtevala od švicarske vlade vizum in ga tudi dobila.

Angleški zunanji minister Selwyn Lloyd je na nekem obzorovanju konservativne stranke izjavil, da britanska vlada pripisuje zelo veliko važnost sestanku strokovnjakov, ki se ima začeti 1. julija v Ženevi, in da bo zelo razočarana, če sovjetska vlada ne bo dovolila svojim strokovnjakom, da se razgovorov udeležijo.

Lloyd je dodal, da je eno od njegovih pričakovanj, da bi vlada privolila v prekinitve jedrskih poskusov, preden vodo med drugim ali v glade te prekinitve močnejše učinkovito nadzorstvo. »Prav na to vprašanje bo morala ženevska konferenca odgovoriti«, je dodal Selwyn Lloyd. Minister je izrekel mnenje, da bi se sprejemba sovjetskega stališča utegnila tolažiti z dejstvom, da SZ nasprotuje

predstavnik Bele hiše Hagerty izjavil, da se ZDA še vedno posvetujejo s svojimi zavezniki v zvezi z Eisenhowerjevimi odgovorom na zadnje pismo Hruščeva o konferenci najvišjih. Dodal je, da se mu ne zdi, da bi besedilo pisma objavljeno pred prihodnjim tednom.

Medtem nadaljujejo ZDA na Pacifiku svoje jedrske poskuse. Ameriška komisija za atomsko energijo javlja, da so večer napravili dva poskusa v predstveni eni uri. V okviru sedanjih poskusov so napravili še sedaj že devet eksplozij z jedrskim orožjem.

Vse libanonsko vprašanje sloni na notranjih sporih

Hammarskjöld je proti policijskim silam OZN v Libanonu in še toliko bolj proti vsaki tuji intervenciji - Libanonska vlada je že dokazala, da ne napravi mnogo proti upornikom prav zaradi tega, da bi imela povod za zahtevo po intervenciji

BEJRUT, 28. — Stališče generalnega tajnika OZN Daga Hammarskjölda je nastalo v Bejrutu še splošno znano. Po trditvi so ga že iz vladnih krogov in tudi zunanji minister Malik, ki se sedaj nahaja v New Yorku, je poslal poročilo, s katerim je končno potrdil stališče Hammarskjölda. Po vseh teh virih se da to stališče povzeti v teh točkah:

1. Libanonski temeljni problem ima za podlago izključno notranje spore.

2. Te spore je mogoče Zdrženo arabsko republiko izkoristiti, toda ne v toliki meri, da bi to vprašanje zavzelo mednarodni obseg.

3. Zaradi tega generalni tajnik OZN nasprotuje pošiljanju policijskih sil OZN v Libanon in še bolj nasprotuje zamisli o zahodni intervenciji. Nekateri politični opazovalci danes zvečer v Bejrutu izražajo mnenje, da so liba-

nonške nade v efektivno pomoč OZN padle na najnižjo točko od dneva, ko se je pred sedmimi tedni začel upor. Iz tega sledi nevarnost, da bo libanonsko vprašanje še bolj kot prej mikalo, da bi zahtevala zahodno intervencijo. Po zahodnih virih pa se ta možnost presloja z zaskrbljenostjo upoštevajoč sledeče pomisleke:

1. Možna reakcija na tako dejanje v vsem Srednjem vzhodu.

2. Nevarnost, da bi taka intervencija sedanjim političnim sporenjem v versko voljo med kristjani in muslimani.

3. Razočaranje zaradi dejstva, da sama libanonska vlada ni sprejela nadaljnjih ukrepov za zatiranje upora v Libanonu, preden bi se čutila prisiljena zahtevati tujo pomoč. Isti viri poudarjajo, da se zdi, kot da vojska izvaja bolj obrambno kot pa ofenzivno

vlogo. Saj imajo uporniki v Bejrutu, ki so zabarikadirani v muslimanskem predelu mesta, na razpolago luč, vodo, telefon in pošta, ki je v vladnih rokah, jim izroča celo so-lidarnostne brozjavke, ki prihajajo na njih naslov iz inozemstva.

Ker je danes prispelo še pet irskih opazovalcev OZN, se je celotno število dvignilo na sto. S povečanim številom opazovalcev je postalo mogoče povečati tudi število stalin baz blizu meje. S teh mest patrolirajo opazovalci od jutra do večera. Da bi patrolirali tudi ponoči, pa jih je premalo. Ker imajo na razpolago tudi helikoptere, jim bo mogoče nadzirati tudi skoraj nedostopne predel.

Glavni predstavnik opazovalcev pa so večer obiskali Paula Meučija, maronitskega

(Nadaljevanje na 8. strani)

Aktualni
portreti

ALLEN FORESTH je zelo čedna hostess. Po poreklu je Norvežanka. Zaslovela je kar čez noč, ker so dve noči zaporedoma videli v San Franciscu v ZDA v nekem nočnem lokalu v družbi s perzijskim kraljem.

LUDVIG ERHARD minister za gospodarstvo Zahodne Nemčije, je pred dnevi priredil sprejem ob 10-letnici rojstva nemške marke kot so imenovani finančni operacijski, ki je gospodarstvo Zvezne republike privedla do sedanjega zračnega stanja.

BERNARD GOLDFINE je tisti ameriški finančni močnik, ki plačuje hotelske račune Eisenhowerjevemu zasebnemu svetniku Shermanu Adamsu. Ta je s svojimi sprejemanjem daril povzročil v ZDA velik škandal. Ameriški tisk seveda ne napada industrialca Goldfinea, pač pa Shermana Adamsa.

LAURIS NORSTAD je vrhovni poveljnik sil Atlantskega pakta. 24. t. m. je bil na sprejemu v palači Matignon pri generalu De Gaulleu. Ta sestanek so na Zahodu in v svetu ocenili kot izredno važen, ker so mnogi domnevali, da bo De Gaulle pokazati Atlantski zvezi hrbet.

ROBERTA COWELL je do pred petimi leti bila moški in je v času zadnje vojne služila v angleškem vojnem letalstvu, pozneje pa se je uveljavila na avtomobilskih dirkah. Po zamenjavi spoila je lotila finančnih poslov, pri čemer pa je svoje podjetje privedla do poloma.

Sedem dni v svetu

Negativni pojavi

V zadnjem času se opaža težnja po ostrejši blokovski opredelitvi. Polno je dogodkov, ki povzročajo zaskrbljenost resnično mirujočih sil v svetu. Na eni in drugi strani prihajajo iz razra elementov, ki kažejo na politiko sile. Le pogledimo na dogodke v Libanonu, na Cipru, v Alžiriji, pritisk na Jugoslavijo, usmrtno Nagjuje in sodelovanje, nadaljevanje jadrskih poizkusov na Pacifiku in nadaljevanje oboroževalne tekme.

Nasproti temu moremo, na žalost, omeniti le malo pozitivnih elementov. V tej splošni negotovosti in razdvojenosti v svetu pa mirno ljubečnost z upanjem in zadovoljstvom pozdravljamo, če tako skromen pozitiven element, ki lahko utre pot v pomirjenost in sodelovanje, pozitivno je vsekakor dejstvo, da se stiki med Vzhodom in Zahodom nadaljujejo in da, čeprav zelo počasi, tu in tam tudi napredujejo. Res je, da smo še daleč od tega, da bi lahko pričakovali v kratkem večjih uspeših od teh stikov. Iz malega raste veliko, pravi naš pregovor. Če bi se s tem malim končno začelo, bi odpadel velik del nezaupanja in skeptičnosti, tako da bi malo lahko hitreje rastlo.

Pri vsem tem pa je še vedno potrebna dobra volja in tudi dober pogled na obeh straneh. Tega pa je na obeh straneh do sedaj na žalost malo. V besedah ne pa v dejanjih. V okviru prizadevanja za prepoznavanje jadrskih poizkusov se ima v Zenevi začeti 1. julija konferenca strokovnjakov Vzhoda in Zahoda, da pripravijo sistem nadziranja sporazuma o prenehanju jadrskih eksplozij. S tem v zvezi pa je zadnji trenutek prišlo do negotovosti. Sovjetska vlada je sporočila, da konferenca ne bi imela smisla, če ZDA ne privoli, da naj bi cilj konference bil prenehanje jadrskih poizkusov. Znano je, da so ZDA od vsega začetka zavzele stališče, da morajo biti zenevski razgovori le tehnične narave in da ne smejo biti povezani s posebnimi morebitnim prenehanjem eksplozij. ZDA se vedno nadaljuje svoje jadrski poizkuse in prav tako tudi Velika Britanija; kljub temu, da jih je Sovjetska zveza prekinila. Na Zahodu trdijo, da hočejo predvsem biti gotovi, ali je sploh mogoče nadzorovati, ki naj jama izvajanje sporazuma o prenehanju eksplozij. V sedanjem opražnem medsebojnem nezaupanju je vprašanje nadzora vsakega koraka in o tem se strinjajo na obeh straneh. Vendar pa ni nobenega vzroka, da ZDA in Anglija ne bi ukinitve svojih jadrskih eksplozij, sprito dejstvo, da je Sovjetska zveza še ukinitve svoje, ne glede na to, pa bi bilo obžalovanje vredno, če se Sovjetska zveza ne bi udeležila zenevske konference, ker bi razgovori strokovnjakov vendar le bili vreden prispevek k poznejšemu sporazumu.

Ameriški strokovnjaki so že v Zenevi, angleški odgovorjujejo danes ali jutri. Prav včeraj pa so iz Moskve sporočili, da je sovjetski strokovnjak Semjonov tudi odgovoril. To daje upati, da bodo v Zenevi vendarle sedli za skupno mizo. Pomisliti je tudi treba, da sovjetska vlada izrecno ni odgovorila na svojega sodelovanja, ustvarila pa je velik drom s formulacijo svoje zadnje note ameriški vladi. Morja je hotela vnaprej odkloniti odgovornost za vsak morebitni neuspeh razgovorov in bi kljub temu prišla v Zenevo. Naj bo kar koli dejstvo, da bi SZ v sedanjem položaju v očeh mednarodne javnosti mnogo škodila stvari pomirjenja, če bi izpolnila svojo grožnjo, da ne bo na konferenci sodelovala. Na Zahodu bodo v tem videli le potrditev svoje teze, da Moskvi ni mogoče zaupati, posebno če kar je Moskva sama prispevala k tej tezi z obnove goni proti Jugoslaviji in kršitvi gospodarskih sporazumov ter z usmrtno Nagjuje in njegovih sodelavcev.

Tajnik krščanske demokracije Amintore Fanfani je od predsednika republike Gronchija dobil mandat za sestavo nove vlade. V njej bodo sodelovali tudi socialdemokrati. Na sliki Amintore Fanfani se vesel vrača s Kvirinala, potem ko je Gronchiju sporočil, da bo vlado sestavil

re z Grčijo in Turčijo ter s ciprskim prebivalstvom. Dodal je tudi, da angleška vlada ne vetraja na tem: naj bi Grčija in Turčija takoj sprejeli britanski načrt, in da so o njem mogoče nadaljnji razgovori. Omenil je še, da so tudi v turškem odgovoru nekateri namigi, ki

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje na 8. strani)

V RIMU SE JE IZCIMALA NOVA VEČJA «ZADEVA»

Pri «Italcasse» so zapravili kakih petnajst milijard lir

Vodstvo ustanove, kjer imajo glavno besedo demokrščani, je posojalo denar - «svojim», brez kritja in kriterija

Prav gotovo so uredniki rimskega dnevnika «Paese» Seras kar obstali, ko se je 24. t. m. ob pol petih popoldne pojavilo v njihovem uredništvu kar sedem političskih agentov, ki so s ustreznim sodnim pooblastilom zahtevali, naj jim izročijo neko poročilo, ki je do tedaj služilo njihovu kolegu Feliceju Chiantiju kot vir za vrsto člankov. Omenjeni dokument je bilo neko poročilo dr. Girolama Castella, člana nadzornega odbora Državne banke in «Italcasse». Ker je bil dokument izredno važen, se je na ta dokument policija odločno pripravila. Vsem ko je skupina sedmih agentov šla v uredništvo, so drugi agenti pohiteli tudi na Chiantijev dom v Ul. Frattina. In ker so imeli pri sebi ustrezno pooblastilo, jim je Chiantij zaželeno poročilo izročil.

Kot vidimo, je vse poteklo v miru in brez večjega skandala. In vendar je ta dan izredno važen za novo afero, ki ji pravijo «skandal Italcasse».

Kaj je na stvari? Predvsem moramo takoj poudariti, da je eobiskopolje uredništvo v zadnjih letih zagospodarilo kakih 10 ali celo 15 milijard lir. Tudi za ustanovo kakršna je «Italcasse» je ta vsota velika. Vendar ne gre pri tem le za teh 10 ali 15 milijard, ampak tudi zato, da ima pri tem skoraj izključno delež Krščanska demokracija, ki, kot kaže, meni, da so tudi državne in poldržavne ustanove postale njen izključni fevd.

Kako je poročilo dr. Castella prišlo v roke novinarju Chiantiju, ni znano, toda

novinar je iz njega posnel, da ima «Italcasse» 89 milijonov osnovnega kapitala, 3 milijarde lir rezervnega sklada in 250 milijard letnega obrata. Ob koncu leta 1956 pa je obrat znašal 550 milijonov v blagajni, 26 milijard v menicah in nad 53 milijard v danih posojilih. Te številke pa so za tako ustanovo nekoliko drzne, ker je banka načela že likvidacijski sklad svojih namestencev, ki znaša 687 milijonov lir.

Ker s takim stanjem vodstvo ni moglo dalje, je poslovalo po posojilo pri Fiatu, ki ji je dal 5 milijard z obrestmi mero 5,5 odst.

Pa pa se ni vse. Iz istega poročila izhaja, da so se menice dajale kar na slepo in se obnavljale kar s sviničnikom. In skupni znesek teh nepravilnih menic je znašal nad 17 milijard lir. Med 148

upniki pa so razna podjetja kot «Tetis», «Enica», rimsko gradbeno podjetje «Roma» in druga. Iz nekega vprašanja, ki so ga v rimskem parlamentu postavili finančni poslanci, stru komunistični poslanci Caprara, Faletta, Natoli in Adamoli, pa bi mogli sklepati, da je brez vsakega izjave, ker je brez vsakega jamstva dajala posojila raznim podjetjem, ki so zaslila v težko ali propadla, kot n. pr. podjetjem «Minerva» in «Diana Cine», «Toscana Azoto», «Gruppo Orsini», in tudi zasebnikom, kot n. pr. grofu Mariu Vasselliju, ki je lani doživel polom, in grofu Ticcu.

Posebno poglavje v tej zadevi zavzema ustanova «Attività Sviluppo Italia», ki je od «Italcasse» dobila nekaj nad 856 milijonov lir, ki se ne bodo dale na noben na-

čin izterjati, ker da so že zabeležene med neizterljivimi terjatvami. Pri tem je do bro vedeti, da je ta ustanova demokristijanski otrok, za katerega se niti ne ve, čemu so ga dali na svet.

Ko so novinarju Chiantiju policijski agenti edokumenti odnesli, so nekateri menili, da bi prenehal pisati, toda v petkovih številki «Paese» Seras je bilo objavljeno nadaljevanje te zadeve. Prostor nam ne dopušča, da bi iz njega posneli nove zelo zanimive podatke, vendar je gotovo, da se «afera» ne da več potlačiti in zato bomo prav gotovo o njej prej ali slej ponovno pisali.

Mnogi italijanski državljani skušajo shoditi in si od skromnih dohodkov odrgujejo, da bi v kako hranilnico spravili kak vinar za suha letna. Primer «Italcasse» pa dokazuje, kako ljudje, ki s temi sredstvi upravljajo, denar nekontrolirano razmetavajo — to je mnenje številnih komentarjev v zvezi z zadevo Italcasse.

I. E. L. M. A. T.

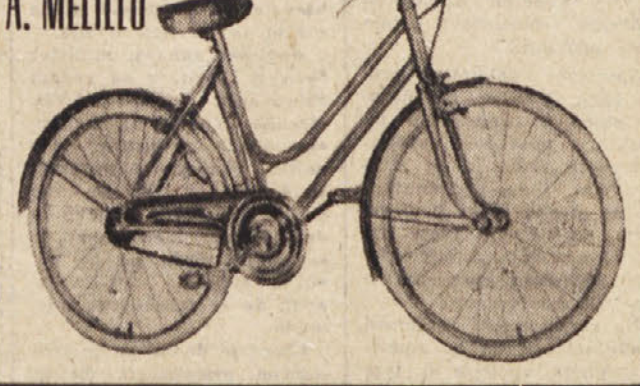
IMPORT. EXPORT

TRST — TRIESTE
Ul. F. Filzi, 23 — Tel. 29-970
Telegr.: IELMAT — Trieste

La Fotatecnica

Grosistično podjetje za dobavljanje vsega fotografskega in kinematografskega materiala
APARATI ZA MIKROFILME
ZNAŠTVENI APARATI
ELEKTRONSKI APARATI
Popolne opreme materiala za fotomehaniko, za industrijo in za znanstvene zavode.
Na zahtevo se pošljejo sezname
VPRAŠAJTE NAS ZA NASVET

CICLO A. MELLIO

TRST
UL. A. GACCIA 3

Vespa

125 ccm
150 ccm
150 G.S.

EKSKLUZIVNA
PRODAJNA AGENCIJA
TRST — Ul. sv. Frančiška 46 — Tel. 28940

MOTOM 48 CCM DELFINO 160 CCM

Zastopnik: MOTO GIULIFA
MOTOM ITALIANA

Prodaja motor-
je in avto-
bra priročnost
PRITIKLINE
in nadomestni
deli za vse
motorje.

DOBAVE ZA MOTORJE
MOSCHION & FRISORI
TRST, ul. Valdirivo 36 in Ul. XXX. Ottobre 11 — Tel. 23-475

Originalni
nadomestni
deli

«PIAGGIO»

Prodaja na obroke

Velika izbira VESPA po ugodnih cenah
Največja svetovna proizvodnja motoskuterjev

Oglejte si

II. SEJEM PROMETNIH SREDSTEV

Za obisk izkoristite 25% popust na železnici!

Ljubljana

od 4. do 13. julija 1958.

ALI VEŠ...

— da je pred dva sto leti stvorni skladatelj in tedaj še bolj znamenit dirigent Jan Vachlav Stamic bil slovenskega porekla. Stamica Cehi uvrščajo med svoje glasbene velike. Nemci pa pravi, da je Stamic bil Nemec. Češki glasbeni zgodovinar Radek pa je v svoji študiji o Stamicu napisal, da so bili starši skladatelja in dirigenta Stamica, ki se je rodil v slem, iz okolice Maribora. Stamic se je proslavil v Mannheimu, kjer je dolgo let deloval kot glasbenik, zato ni nič čudnega, da ga Nemci smatrajo za svojega. Cehi pa si ga prilajajo, ker se je rodil na Češkem. Češki glasbeni zgodovinar dodaja, da je Stamic močno vplival na Mozarta in da sta njegova skladba cenila tudi Hayden in Beethoven, ki sta sta našla v njem marsikatero koristno spodbudo.

— da se lo zakon o zaprtju javnih hiš začel v kratkem izvajati. Notranje ministvo je izdalo navodila kvesturam, naj obvestijo lastnike javnih hiš, da morajo prenehati z delovanjem 20. septembra letos. Nekateri lastniki so javne hiše prostovoljno zaprli. Hkrati je visoki komisar za zdravstvo poslal prefekturam in pokrajinskim zdravnikom navodila, glede pobiranja spolnih bolezni. Zenske, ki so bile zaposlene v javnih hišah, so prejele ponudbo, ali hočejo biti sprejete v posebne zavode, ali v zavode za prežgo. Do sedaj pa je prišlo le malo odgovorov. Na italijanskih kvesturah imajo v seznamih zabeleženih okrog pet tisoč prostitutk, od katerih je 2.600 v 540 javnih hišah.

— da je pred kratkim neki newyorški finančnik kupil ogrlico s 94 diamanti s skupno 243 karati. Cena emalen kostnas — 250 milijonov lir.

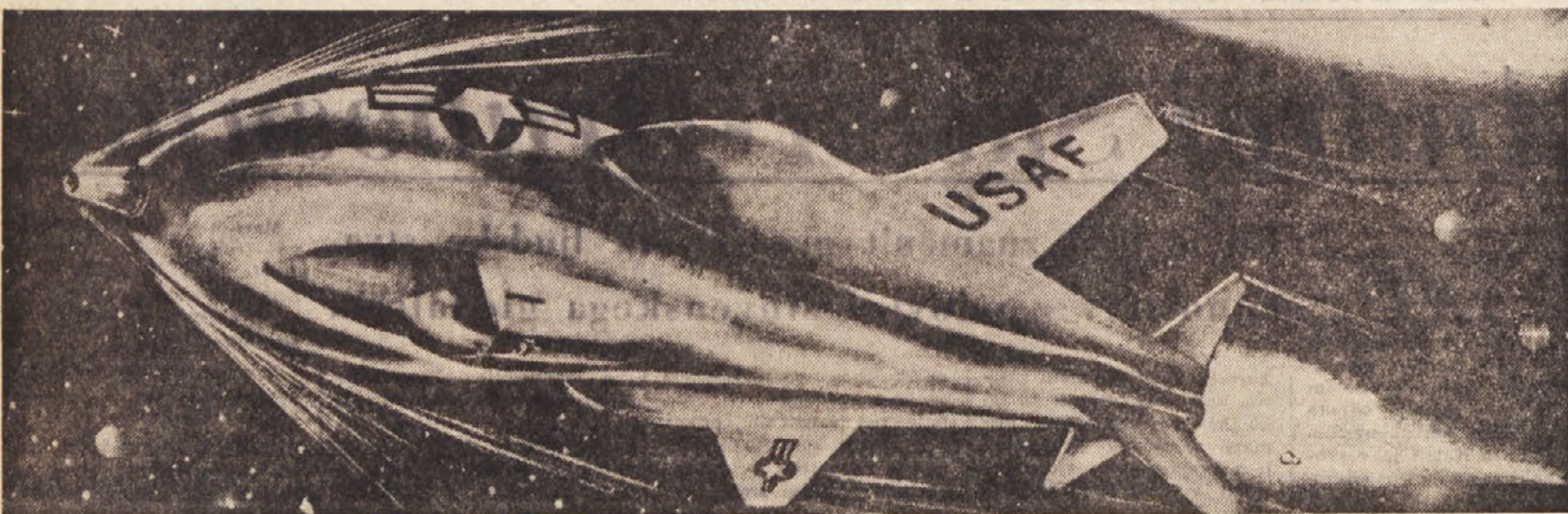
— da so film o sedanjem francoskem ministru Andreju Malrauxu, ki je znan tudi kot pisatelj, močno rezali. Ko so film predložili odboru za filmski festival, je v žiriji prišlo do ostrega prepira, češ da je preveč elevacijski. Končno so ga celo izločili, ker se je ponekod v filmu videla tudi De Gaullova slika.

— da je zupan glavnega mesta Indije New Delhija zenske, ki se je Aruna Asaf Ali, ki se je vse svoje življenje borila za svobodo Indije. Bila je zaradi tega pregonjena. Na Sicer ni članica Nehrujeve stranke kongresa, kljub temu uživa vse njegovo zaupanje, pa čeprav je članica indijske socialistične stranke.

— da se kancler Adenauer ukvarja tudi z vzgajanjem novih vrst cvetlic. Njegov hobbijs so vrtnice in ena vrsta nosi celo njegovo ime. Kliese se vrtnice Konrad Adenauer, ker je kanclerju uspelo jo vzgojiti s križanjem drugih vrst. V opisu nove vrtnice beremo tudi to: «Tudi v popolni zrelosti ohrani ta cvet vse svojo čudovito lepoto. Navzela se je torej posebnosti svojega stvaritelja, kajti kancler pri svojih 82 letih sicer ni več lep, ohranil pa je vse svojo čudovito trdovitost.

Ingrid Bergman med snemanjem filma «Hotel šeste sreče», ki naj bi orisal dogodivščinsko polno življenje misionarke Gladys Aylward na Kitajskem. Igralka se bo po vsej verjetnosti poročila v jeseni s producentom Larsom Schmidtom

NA X-15, ki naj ponese pilota 160 km visoko

V Kaliforniji, 150 kilometrov južno od Los Angelesa je kraj, kjer bi si človek ne želel živeti. Fust brez zelenja in dreva, ter osamljen, je čisto pusti dežela puščave. Ta kraj, ki ga imenujejo Muroe Dry Lake, so pred nekaj leti izbrale ameriške vojaške oblasti za center usposabljanja pilotov letal na reakcijski

Na vsak način pa je v Edwards Air Base precejšnje število pilotov, ki nadzorujejo gradnjo novih reakcijskih letal in ki se vadijo za nove poletne v stratosfero. Preden nadaljujemo govor o tem centru, naj povemo še nekaj. Filmi in razni avanturistični romani so nam vedno prikazovali heroje zraka, kot mlade in lepe mladence. Tako se je nehote ustvarilo v nas preprčanje, da mora biti tudi pilot novih reakcijskih letal mlad in lep — podobno pač našemu idealu filmskega igralca — za katerim vzdihuje in hrepeni na Zemlji kup lepih deklet.

No, takih pilotov ni, vsaj v Edwards Air Base ne. Naj omenimo samo enega izmed pilotov, ki se resno pripravlja na polet v stratosfero in to je Scott Crossfield. Crossfield ima 36 let ter je oče petero otrok. Po zunanjosti torej noben junak iz filmov. Vendar ima po mnenju ameriških letalskih oblasti vse pogoje,

da se uveljavi kot eden najboljših hrabrih pilotov, ki se bo lahko — če mu bo seveda uspelo — seznanil s tajnimi vesoljstva.

Crossfield, ki je dosti mlajši, je bil že v drugi svetovni vojni dober in cenjen pilot. Kot pilot novih tipov letal je prejel po vojni že vrsto priznanj in odlikovanj. Sedaj so ga vojaške oblasti izbrale za pilota letal na reakcijski pogon, ki jih šele gradijo. Crossfield ima po mnenju ekspertov vse možnosti, da se uveljavi. Je tehnično in znanstveno povsem pripravljen, je miren, natančen ter se zna vedno in povsod obvladati. Ne pi je in ne kadi ter je tudi fizično popolnoma zdrav.

Crossfield je bil tisti, ki je prvi dosegel s svojim letalom hitrost 2135 km na uro. Njegov rekord sta kasneje tolkla dva druga pilota in sicer Ivan Kinschloe, ki jih šele gradijo. Crossfield ima po mnenju ekspertov vse možnosti, da se uveljavi. Je tehnično in znanstveno povsem pripravljen, je miren, natančen ter se zna vedno in povsod obvladati. Ne pi je in ne kadi ter je tudi fizično popolnoma zdrav.

Crossfield je bil tisti, ki je prvi dosegel s svojim letalom hitrost 2135 km na uro. Njegov rekord sta kasneje tolkla dva druga pilota in sicer Ivan Kinschloe, ki jih šele gradijo. Crossfield ima po mnenju ekspertov vse možnosti, da se uveljavi. Je tehnično in znanstveno povsem pripravljen, je miren, natančen ter se zna vedno in povsod obvladati. Ne pi je in ne kadi ter je tudi fizično popolnoma zdrav.

To, kar sem o Marku do tu povedal, to je le zunanji okvir, tisti, ki ga lahko vidi vsi zunanji svet. Znotraj tega okvira je pa Marko dober, človek, ki je v prvi svetovni vojni obogatel. V luknjah starega mesta v Trstu je nakupil velike množine pisikave navlake, ki jo je po tretjem letu vojne prodajal za zlato. In še danes se čudi stari, zakaj mu nobena oblast ne ponudi odlikovanja za zasluge za narod! Toda to je oče — možakar preteklih časov. Sin Marko je pa fant drugačne

Crossfield se je odločil za duren načrt — poletel je v umetnem satelitu okrog Zemlje. Kako naj bi mu to uspelo, nihče ne ve, oziroma vsaj javnost ne sme zvedeti. Ve se samo, da sam nadzoruje gradnjo novega letala vrste «Reactors Motors», ki naj bi odpejalo raketo, v kateri bi bil Crossfield, najmanj 12.000 km visoko. Tu naj bi letalo raketo spustilo, nakar bi se začela sama premikati s hitrostjo 11.000 km na uro naprej v vesolje.

Kaj bi Crossfield na tem poletu doživel? Tega za sedaj nihče ne ve, lahko pa se domneva. Na vsak način bi se znašel s svojo raketo v popolni temi, v kateri bi mu bile edine svetle točke zvezde. Vse to bi si lahko ogledal skozi dve majhni okenci v raketi, toda le za kratke čase. Kajti skrb, kako bi se zopet vrnil srečno na Zemljo, bi ga silila, da bi posvetil vso svojo pozornost motorju rakete. Kakšno višino naj bi z

novoročje dosegel? Tudi tukaj lahko govorimo samo o domnevah. Pravi, da 160 km! Potem bi seveda moral misliti na povratek, kar ne bi bilo tako lahko, če se pomisli, da bi ga lahko tudi najbolj rahel udarec z gostejšimi zračnimi plastmi, ki ga ne bi pravčasno predvidel in se proti njemu zavaroval, stal življenjske.

Crossfield niti malo ne dvomi, da mu bo polet uspel. Prepričan je, da bo dosegel takšno višino ter da se bo lahko tudi srečno vrnil na Zemljo. Pravi, da bo pri poletu najbolj pogrešal svojo družino, da pa ne bo imel preveč časa misliti niti na to, ker ga bo upravljanje rakete vse preveč zapolnilo.

Če mu prvi polet uspe, potem bo Crossfield s poskuski nadaljeval, dokler ne bo dosegel hitrosti devet kilometrov na sekundo. S to hitrostjo bi lahko začel krožiti okrog Zemlje ter bi se uvrstil med ostale satelite, ki že delajo to pot.

JAPONSKE POSEBNOSTI

Iz zapiskov iskalca doživljajev Indijca F. Kolaabavala

Brž ko pride beseda na Japonske in njih deželo, se človeku, ki te čudovite dežele se nikoli ni videl, kaj hitro vrine misel na gejsje, na čajnice in na čudovite vrtove z omamnim cvetjem, na nenavadne skrivnosti, na...

A ni več na Japonskem tako, kot je bilo pred leti. Mnogo romantike se že opustilo, ni več mnogih navad, ki so se od roda do roda strogo izvajale. Dežela, ki šteje danes za skoro sto milijonov ljudi, postaja industrijska dežela, mesta se modernizirajo, prevladuje tehnika na ulici, v javnih lokalih, v mestu, na deželi in tudi v intimnem domačem krogu, pod krovom pradedov, ki so vse dogodke svojega življenja spremljali s posebnimi obredi, kjer je bilo vse polno preudarnih navad in skrivnosti.

Vse to se polagoma opušča, vse tisto gre opušča v pozabljenje. A

vendar se ne vse. Marsikje so se ohranile navade se od pradedov, ki se jih držijo, ker nudijo ugodje, ker so prijetne in polne užitkov. Škoda bi jih bilo zatorej opustiti.

Ena takih navad, ki so se ohranile, je «obred» v kopališču.

Indijec, gospod F. Kolaabavala, ki je skoraj pustolovec, potuje po svetu in išče novic, senzacij, doživljajev in zabave. A je vendar brez denarja. Potuje kot more. Pridruži se ciganom in se v njihovem vozu cijazi po prašnih cestah, ko ga zamika življenje beduinov, potuje z njimi po širni arabski puščavi, na starem kamionu drvi potem po strmih divjinah Kurdistana, ali pa udobno sedi v transsibirski železnici, ali kot blisk drsi z laponskimi sanmi po divjih zasneženih tundrah. A ko se ustavi v deželi cvetočih češenj, v deželi ljubkih gejsj, se spomni na

besede svojega prijatelja iz Hongkonga:

«Kdor hoče na Zemlji užiti raj, mora imeti troje: ameriške dolarje, kitajskega kuharja in japonsko deklico».

A gospod Kolaabavala ni imel ne dolarjev ne kitajskega kuharja ne japonske deklice. «Toda poskusiti je treba, vsaj nekaj, ko sem že tukaj!».

In je vstopil v eno od toliko kopališč, ki jih je v Tokiu več kot tri tisoč. «Tako, ko sem prestopil prag kopališča, se mi je zdelo, da sem se povrnil v dobo pračloveka. Japonsko kopališče je namreč nekaj med parno in kadno kopeljo. Kad je izredno globoka. A vsa «ceremonija» pri kopanju zahteva pravzaprav precej trdnje živce, precej poguma in veliko mero premagovanja. Da more človek vdano prenesti vse tisto, kar tam z njim počno.

V prvem prostoru sem ves presenečen obstal, ko sem zagledal nekaj, skoraj golih deklet in moških. Ze sem se hotel obrniti, da bi šel ven, a vratar je bil že zaprl vrata za mano, tako da sem ostal tako rekoč — ujet. Nazaj nisem mogel več. Moral sem se torej vdati v uso-

stopil sem po nekaj stopnicah navzgor in ko sem vstopil skozi duri, sem stal pred dvema očarljivima deklicama. Tisti, kar sta imeli na sebi, je bilo malo pokrivalo. Ni jima bilo to v kvar, in njun ljubki obraz je postal še bolj prijeten, ko sta se tako ljubezljivo smehljali.

Kako naj opišem svoje občutke potem, ko sta me ti ljubki deklici čisto preprosto porinili skozi neka druga vrata in me tam začeli takoj slačiti. Srce mi je začelo na moč biti in prav v vratu sem čutil, kako mi burno utripa žila.

Plašil, jopič, hlače, čevlji, nogavice, srajca — vse je moral z mene. Potem sta me potlačili v neko podobno posodo, ki je bila zelo vroča in se je v pari močno kadila. In sem se voljno prepustil tistemu parjenju, pravzaprav bi moral reči — prazenju. A ves čas sta se obeh moji stegneži vrteli okoli mene in neprestano čebljali v neki ameriško-japonski angleščini. Kmalu mi je ena ponudila čašo ledenega piva. «Za znižanje temperature», je dejala.

Nato sem moral leči v neko kad, le na pol napolnjeno z vodo. Potem sem zopet dobil pivo in sem se moral prepustiti nadaljnji proceduri.

— Sedite, prosim! — je začelo eno teh bitij. Nato sta me obe začeli obdelovati z gobo in milcem.

Prosim, vstanite! — je bilo nadaljnje povelje. — Se počutite sedaj do-

bro? — je še pozvedoval.

Kako čudno vprašanje! Stati tam kot Adam, brez obrambe, sredi med dvema, na moč pomanjkljivo obloženima deklicama!

Prav zares, nedopovedljiv položaj!

No, končno pa je bilo tudi to končano! Vsaj prvi del te kopalne procedure.

— Lezite, prosim, tja! — sem čul ves osupel. Legel sem na zofa na trebuh in sem se še bolj čudil, ko sem opazil, kako me obdve z zanimanjem ogledujeta, kot da bi me ocenjevali.

Moja trdnost je bila pri kraju. Zadržal sem.

ZVIŠIN

Presuhi kip

Društvo rečnih brodarjev v Lauenburgu ob Labi ni bilo prav nič zadovoljno z osnutki, ki sta jih predložila dva kiparja za spomenik v čast rečni plovidbi in katerega so nameravali postaviti nedaleč od Lauenburga. «Za postenega brodarja sta oba kipa na vsak način presuha. Poleg tega pa bi tak kip vsekakor utegnil škodovati tujskemu prometu, ker bi si prav zaradi tega gostje napravili napačno mnenje o kuharski umetnosti ob Labi, so utemeljevali svojo odklonilno vodilni člani društva.

Ficko piše

Dragi pri Morski!

Kako smo srečni, ko smo anka mi ambot u čakali kone Sole in da dojo ble po Citence in da ne bojo mogli na nas Kricat ne Uceniki in nanka Ucenice. Zastran tega smo anka bi nčera gladat tiska Curiala, ki je forie velik Copnik, kateri zna naredit, da zgine ses garšta takvin in jecou, ubije jejece neko u klebik in ni nanka nič umazan in pole anka jejece pride nazaj celo. Insoma resničen Copnik. Magari kobi anka jast samo namlecek od tiska zna!

Letas prej pravijo, da ni S'men dosti vreden, zastran tiska, ko ni nanka Klabas, katere so ble lani forte Fine. Od tega zna povedat naša strica Mrečed:

«Kaj bom hodila na fjero, če ni nanka klabas! Lani ja, ko so ble in smo jih neko jeli, in koliko je bilo tam ladi, cela fila, in prjina forte fini gaspudji in anka gaspe! Ma zdej pej res ne vrže konti!» Mercedes je emeram tašna, in neko za jest gleda in za Dobiček. Zato anka hodi zmeram u Sezano ponj meso in ponj putr in drugo!

Anka ti bise smejal, če bi videl tisto Krlinco, katere je tako smešna. Je mičkena in grozno debela in se anka forte jest, če se bupci kej ses ne smejejo. Bol ko se mi smejejo, bol se Krlinca jezi in krči in mi se še neko bol smejejo... Si neko misli, da je forte lepa in da bo bla anka ona tašna, kokar so tisti figurini u vetrini, če bo anka ona tašen gvant obouka. Zdej je vele ukupla forte lepo obleko, narjeno kokar en žakel, in Krlinca je bla prou zares forte Smešna, kokar ana Balota, tako je bla okrogla. In bupci so jo vele začelnli dražet:

Krlinca, Krlota, glih tucga je zvota, ko ana Balota, nje glava Vrzota, so noge ku škant, a žakel nje gvant. Rompompom...

Tisti angleški Zenir je pej naredu televizijon na Prjumo. Če bi on senzal za trebanski Skovacon... Adijo pole vse Dobrute, katere jemajo zdaj od njega. In bi pole prenasali tisti prjumo ses Skovacona po celmu sveti. Kdu zna, morbit se bo blo anka tisto...

Te po zdravla

Ficko.

VELJAVEN OD 30. JUNIJA DO 6. JULIJA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Priročnost, katere bi bilo škoda zanemariti. Odljeni uspehi izven domačih zidov. Vse bilo in izpovedi značaja. Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Teden bo poln nepredvidenega. Neko srečanje privede do temeljnih izpremenb. Na področju verjet. Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Neka prijateljska oseba vas bo opozorila o pretehtih nevarnostih, ki pa bodo le kratkotrajne in jih boste z lahko premagali. Rak (od 21. 6. do 22. 7.) Nezaupljivost in pesimizem, katerega boste premagali v zračni jedni. Pazite se oseb, ki se vam priključijo z ne prav čistimi nameni.	Lev (od 23. 7. do 22. 8.) Lahko izgubite lepo sentimentalno priročnost zaradi neodločnosti. Prijeten izlet. Uspeh bo kronal vaše napore na delovnem področju. Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Znašli se boste na razpotju in izberite daljšo, manj tvegano pot. Ugodne zvezde za pobude gospodarskega Vabilo. Tehtnica (od 23. 9. do 22. 10.) Vse dogodke bo vzradostilo vaše srce in razcvete lo se bo upanje. Srečne urice v sobota. Na področju bodite opretni. Skorpijon (od 23. 10. do 21. 11.) Zvezde so vam zelo prijazne. Izkoristite njih ugodno vpliv za ureditev sanj. Zadovoljivi poslovni uspehi.	Strelce (od 22. 11. do 21. 12.) Dobro vse premislite in preračunajte preden sprejmete končne odločitve. Sreča ni daleč, samo zagrabiti jo je treba ob pravem času. Kozorog (od 22. 12. do 21. 1.) Od nekega srečanja bodo odvisne številne stvari. Različni interesi, vendar pa lahko vse uredite s neke vplivne osebe. Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Neko sporodilo vas bo razveselilo. Nezapiranje in senca se bodo umakile svetlobi. Delo bo trdo, toda zato toliko bolj uspešno. Ribe (od 20. 2. do 20. 3.) Usoda vam je prijazna in pripravila nekaj dobrega. Vendar pa so na obzorju tudi manjše težave. Z dobro voljo lahko napredujete.
---	---	--

FRANCE MAGAJNA

SKOPUŠKI MARKO in njegov sosed

V naši brkinski vasi, ki se imenuje Globink, je Vrbanov Jurko eden izmed mnogih. Premore tri ali štiri zeplate zemlje in redi pol-drugo kravo (namreč suho Vrbo in leto staro telico). Njegova žena, tih in pohlevna Nanka, mu je v dveh desetletjih napolnila hišo z drobljanci, ki se ob vseh urah dneva ali noči derejo kot srake ter tako rekoč iz nič ustvarjajo bojno razpoloženje med njunovo bajto in ponosito hišo Marka Hripavca na gornjem koncu ulice.

Moram vam pa Marka Hripavca predstaviti v najljepši luči! To vam je odličan človek — in bogat! Tak, ki ima glavo na pravem mestu. Njegov oče, je že v prvi svetovni vojni obogatel. V luknjah starega mesta v Trstu je nakupil velike množine pisikave navlake, ki jo je po tretjem letu vojne prodajal za zlato. In še danes se čudi stari, zakaj mu nobena oblast ne ponudi odlikovanja za zasluge za narod! Toda to je oče — možakar preteklih časov. Sin Marko je pa fant drugačne

baže. On gre za časom! Zna pregnati klavno živino čez mejo v Trst, zna pa tudi raznati oblastem tistega, ki ga skuša v tej stroki posnemati! Marko je ljubezni človek in noče, da bi se še drugi izpostavljali nevarnostim, ki jih le njegova močna koža lahko prenese. Marka je sploh sama dobrota.

To, kar sem o Marku do tu povedal, to je le zunanji okvir, tisti, ki ga lahko vidi vsi zunanji svet. Znotraj tega okvira je pa Marko dober, človek, ki je v prvi svetovni vojni obogatel. V luknjah starega mesta v Trstu je nakupil velike množine pisikave navlake, ki jo je po tretjem letu vojne prodajal za zlato. In še danes se čudi stari, zakaj mu nobena oblast ne ponudi odlikovanja za zasluge za narod! Toda to je oče — možakar preteklih časov. Sin Marko je pa fant drugačne

naj morda misli, da se lepi konji redijo zastoj in kaj takoli Sicer pa Marko na lep način pove, da se zastoj niti macka ne goni.

In to dobročino, tega Marka, je razpapec Jurko Vrbanov predlanskim poprosil, naj mu posodi konja in voz, da zapelje pujske, ki jih je žena Nanka s takim trudom in težkimi stroški vzredila, na semenj v Sežano. Če bo šla kupčija po sreči, je me niti Jurko, bo Nanka vsaj nekatere teh naših otročjev dostojno obhlepila. Saj je res grodo, da ti mulci tekojo goli po cesti in kažejo celo tujcem tisto, kar bi morali biti skriti.

Dobričina Marko je malo pomislil in se je skual spomnil, če ima morda kje kakšno sitno delo, ki bi mu ga sosed Jurko mogel v zameno za vozo in konja opravi. In ni mogel odkriti nobenega takega dela. V tej dilemi se pa domislil, da izdaja Narodna banka neke lepe poslikane papirje, s katerimi dobi človek kjerkoli v deželi vsakovrstne koristne reči. Pa je rekel dobrostorni Marko tole: «Od tu do Sežane je dvajset kilometrov. Za tako razdaljo pa računam za konja in voz tisoč dinarčkov, torej niti tretjino vrednosti enega pujske. Mislim, da ne bo preveč, Jurko, kaj?».

«Ravno malo tudi nis, je nmieljal Jurko, eposobno še, ker je stara navada, da mu konju svojega sena in da mu kupim še tri kilograme ovsu. Ker pa drugače ne gre, naj velja. Plačal pa bom ob povratku, ker zdaj nimam».

«Ze dobro, Jurko, je do-

bro! En dan bom pa že lahko počakal, saj sem kristjan, ne?».

In je naslednje jutro odpejal Jurko pujske na se menj ter jih prodal po ceni, ki je veljala za tisti dan. Zvečer je bil že doma. In je najprej temeljito nakrmil konja in ga napolnil, nato je z vozom odfrul na Markovo dvorišče. Marko je tam že čakal in je povabil Jurka v hišo.

«Pridi!» je rekel. «Boš izpil lonček jabolčnika».

Pil je Jurko začrneli jabolčnik in pripovedoval o kupčijah na semenju. «Cena pujskom ni bila ravno taka kot sem upala, je rekel, epa se zaradi tega nič ne jezim. Saj vem, da so tisti, ki pujske kupujejo, prav taki ali še večji siromaki kot jaz. In o, Marko, zdaj bom plačal se tebe, potem pa moram domov veterjat in odrajat Nanci preostanek. Ona se je, revica, največ trudila, pa naj tudi ona razpolaga s temi soldi kakor ve in zna. Seveda, malo hudo mi je, plačati jurja za enodnevno uporabo voza in konja — in konja sem krmlil sam — sli taki časi so danes in ne moremo si pomagati. Vzemite torej, Marko, tega jurja, da bova kviti».

«Hm!» je rekel hripavi Marko. «Kaj govoriš, Jurko, o jurju? Saj sem ti jasno povedal, da za razdaljo dvajsetih kilometrov računam za konja in voz tisoč dinarjev. Od tu do Sežane je dvajset kilometrov, a najaj je tudi dvajset, torej avakrat po tisoč. Dolgujem mi dva jurčka, dragi moj Jurko, dva tisoč dinarčkov,

ljuba duša, in nikar mi ne trdi, da je račun zgrešen. Jaz znam računati dobro in zmeraj pravično! Kaj je res, je res».

Jurko je bil neusmiljeno razburjen. «Ampak, čuj!» je jecel. «Ampak, čuj, Marko! Ampak, čuj!».

«Ne poznam nobenega ampak, čujla, je rekel Marko možato. «Dva tisočaka mi boš plačal in mirna Bosna. In tvojega ugovaranja se ne bojim prav nič. Če nočeš plačati toliko, boš pa plačal kak tisoček več. V Sežani ni samo semenj za pujske, tam je tudi sodnjaj! Tam sem jaz kakor doma!».

Jurko se je skoraj jokal, potem je pa plačal in odšel brez besede.

Pa se je čez več mesecev priprtilo, da se je Jurko smiselno — in to po golem naključju — z enim od tistih strahotnih sodnikov, ki na sežanski sodnjaji zavijajo vratove siromakim ljudem; z enim od tistih naznanjcev, katerim veliki naznanjci na deželi grozijo zabiti kajžarjem. Pa se je plašnem Jurku zadelo, da ta sodnijski volkodlak niti ni tako grozovit, kot bi povprečen človek domneval. Govori in se smeje kot drugi ljudje in prav zares je videti, da bi ne skakal vode. Pa se je Jurko ojunčil in je igravemu sodniku razložil in pojasnil tiste zadeve z bogatim Markom in njegovim konjem ter je potem vprašal, ali bi ga sodnja zares čedila na meh, če bi on ne mogel ali ne hotel plačati in bi ga Marko tožil.

(Dalje prihodnje nedelje)

GRAFOLOG ODGOVARJA

ALDEHID: Svojo družbo morate presojati bolj kritično. Pri presoji ni dovolj goli dobri občutek. Vas ne

da profesorje ne bo več uca

Prisiljen, naravni odnos ustvarja pri drugi osebi simpatijo. Skrbni in težave, pretežno človeško, tako, da se včasih vzdržite marsikateri kritike, ki bi bila za nadaljnji pozitivni razvoj nujno potrebna. Smisel za družino vam ni tu, bodočega življenjskega tovariša pa presodite do podrobnosti.

KETON: Pogled na svet se ni čist. Zaradi tega sta razumljivi nesigurnost in nejasnost, kateri sta tem večji,

Uspelo najprej nčernika, tuga

čim težja naj bo odločitev od tej ali drugi priliki. Ravno tu tiči vzrok, katerega posledica je zapleten tujni vplivom. V bistvu sta zelo pozitivni in bodo uspehi, še vidnejši, brž ko bo uspelo obvladati v začetku omenjeni nedostatek.

ATOM: Ljubite prijetno okolje, za katero bi poročili ves denar, če bi bil to pogoj za daljnje bivanje

loveljani mali bruu

v njem. Osebe, katere so vam blizu, ne smete zaradi ene same neljube besede pahnuti od sebe ali celo povsem pozabiti. Čestokrat pa bi bilo bolje, da se počeno skregate, kakor da v še tako neugodni priliki pokazete samo lahno razburjenje. Ste stalnega značaja, čili svojega življenja pa morate imeti jasneje pred seboj.

ALIM: Drznost in smelost sta Vaši dobri odlik. Zaradi svoje okretnosti in kritičnosti morete biti dober go-

evaka, je razmerje do

vornik in imeti uspeh v trgovskih poslih. Omejite gospodarnost in pozabite na ljubosumje. Bodite zadovoljni s samim seboj, sicer morejo nastopiti manjvrstnosti kompleksa. Značke kolektivnega temperamenta odstranjujte,

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. - TELEFON 33-808 IN 34-338 - Pošta predal 559 - UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 -
Tel. št. 37-338 - Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-11 - Tel. 33-82 - OGLASNI: od 8, do 12.30 in od 15, do 18, do 18.30 - CENE
OGLASOV: Za vsak mm visline v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - MALI OGLASNI: 30 lir beseda.

NAROCNINA: mesečna 480 lir - vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir - Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir -
FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 20 din, mesečno 250 din - Nedeljska: letno 780, polletno 390, četrtletno 195 din - Poštni tekoči račun: Založništvo
tržaška tiska Trst 11-5374 - Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva bl. 3-1, tel. 21-828, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Dvajset točk kompromisnega programa Nova vlada bo imela težko življenje

Mnenje Nennija: program vsebuje dobre in slabe točke, nekaterih različnih točk pa sploh ne vsebuje

(Od našega dopisnika)

RIM, 28. - Fanfani je nadaljeval z «malimi posvetovanj» in jih tudi zaključil. Nacionalni monarhist Covelli je v razgovoru z bodočim predsednikom vlade izjavil, da bo stalice PNM določilo vodstvo stranke in parlamentarna skupina, čeprav se je zvedelo, da je izvršni odbor stranke za to, da se nacionalni monarhisti vzdrijo glasovanja za investituro. Manjšinski južnotirski nemški senator Tizzi je izjavil, da bo vse odvisno od Fanfanijevega programa. Govor pred parlamentom. Republikanec Macrelli je dejal, da bo odločilo vodstvo FLI desni socialdemokrat Simonini pa je rekel, da nikakor ne zavrača Fanfanija, ki pa bo imel lahkega življenja s svojo vlado. Nenni je rekel, da ni novih elementov, ker jih tudi ni moglo biti in da FSI nima zaupanja, da bo ta rešila vladni stranki naceli na svojo politiko, ki bi v osnovi sprejela položaj. Glede programa je Nenni rekel, da vsebuje dobre in manj dobre stvari, mnogih stvari pa ni, ni, «Programi veljajo tisto, kar veljajo sile ki so političane, da programe izvajajo», je rekel Nenni.

Fanfani se je tudi danes sestel z Gronchijem, nato pa je predsedoval seji vodstva svoje stranke, ki je odobrila njegovo dosedanje delo. Segnujo so danes baje ponudili podpredsedstvo vlade, ker je proračunsko ministrstvo prejelo okoli 10. Simoniisti Pastorelli pa ponuja Fanfani Platinajo za Jug. Ni znano ali sta prala na ponudbo. Glede socialdemokratskih ministrov pa kaže, da bo njihova udeležba v vladi naslednja. Preti za finance, Lami Statuti za državne zadeve, Simoniisti za delo, Vigorelli pa za PTT. Podtajnik: Ariosto za gledališča, Ceccherini za javna dela, Angirisani za kmetištvo, Lupis za emigracijo, Bertinelli za promet, Nenni za izjemo, in bo namesto Statuti postal minister Tremelloni.

PSDI je imela danes zasedanje svojega centralnega komiteja, ki je s 40 glasovi proti 24 potrdil sodelovanje v vladi. Levica: Zagari je o stroju kritiziral kompromisni program. Matteotti je rekel, da njegova struja ne bo sodelovala nove vlade, čeprav ni bil na njej.

PSDI je imela danes zasedanje svojega centralnega komiteja, ki je s 40 glasovi proti 24 potrdil sodelovanje v vladi. Levica: Zagari je o stroju kritiziral kompromisni program. Matteotti je rekel, da njegova struja ne bo sodelovala nove vlade, čeprav ni bil na njej.

Fanfani se je tudi danes sestel z Gronchijem, nato pa je predsedoval seji vodstva svoje stranke, ki je odobrila njegovo dosedanje delo. Segnujo so danes baje ponudili podpredsedstvo vlade, ker je proračunsko ministrstvo prejelo okoli 10. Simoniisti Pastorelli pa ponuja Fanfani Platinajo za Jug. Ni znano ali sta prala na ponudbo. Glede socialdemokratskih ministrov pa kaže, da bo njihova udeležba v vladi naslednja. Preti za finance, Lami Statuti za državne zadeve, Simoniisti za delo, Vigorelli pa za PTT. Podtajnik: Ariosto za gledališča, Ceccherini za javna dela, Angirisani za kmetištvo, Lupis za emigracijo, Bertinelli za promet, Nenni za izjemo, in bo namesto Statuti postal minister Tremelloni.

PSDI je imela danes zasedanje svojega centralnega komiteja, ki je s 40 glasovi proti 24 potrdil sodelovanje v vladi. Levica: Zagari je o stroju kritiziral kompromisni program. Matteotti je rekel, da njegova struja ne bo sodelovala nove vlade, čeprav ni bil na njej.

Naser odpotoval v FLRJ

4. julija bo Tito govoril na proslavi 15-letnice bitke na Sutjeski

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 28. - Predsednik Zdrženje arabske države Naser je odločil, da bo svojo družino in ostalim spremstvom iz Aleksandrije v Jugoslavijo, 2. julija bo prišel v Dubrovnik, kjer ga bo pozdravil predsednik republike maršal Tito, Egiptovski časopisje poudarila važnost pomena srečanja Naserja s Titom in ugotavlja, da se boista državni razgovorja o mednarodnem položaju s stališča izvenblokovskih držav.

Jutrišnja «Politika» ugotavlja, da bo Naserjev obisk tem bolj pomemben v sedanjem času, ko se vedno bolj okrepijo mednarodni položaji zaostroje. V zvezi s tem omenja «Politika» sestanek Tito-Nehru-Naser pred dvema letoma na prireditvi, ki je prispeval k okrepitvi izvenblokovske politike, ki je napravila slovesstva veliko uslug. List ugotavlja, da boista imela Naser in Tito priložnost proučiti možnost nadaljnjega sodelovanja obeh držav v mednarodnih in mednarodnih odnosih.

Na proslavi 15. obletnice bitke na Sutjeski bo 4. julija govoril maršal Tito na velikem zborovanju. Na te proslave so bile povabljene vse vojaške misije, ki so bile med vojno v Jugoslaviji. Kakor poudarja agencija Ansa, bo prišla na proslave tudi sovjetska vojaška delegacija. V kateri bo Naser general in en polkovnik, Agencija pravi, da bo navzoč polkovnik Skornikov, ki je poznal med drugimi maršala Tita na otok Vis. Poleg sovjetskih predstavnikov se bodo proslavi udeležili tudi predstavniki ameriške, angleške in kanadske vojske.

Mac Millan danes v Parizu da zve za namene De Gaulle

Slepi francoske vlade kot priprava za generalov obisk v Alziru - Razgovori v Kairu o ustanovitvi alžirske vlade

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

Tudi Gomulka prisiljen napadati stališče FLRJ

Njegova kritika je šla dlje, kakor se je pričakovalo - Zanimivi komentarji o vzrokih spremembe sovjetske politike

VARSAVA, 28. - Prvi tajnik poljske delavske zveze stranke Gomulka je danes govoril delavcem in lastnikom v Gdansk in se je pridružil tistim, ki kritizirajo jugoslovanski «revizionizem». Med drugim je izjavil, da so zgrešene revizionistične teorije jugoslovanskih voditeljev oddaljile Jugoslavijo od socialističnih držav. Dodal je: «Čeprav je Jugoslavija nedvomno nudila dokaz o iskrenih naporih za zmanjšanje mednarodne napetosti in za okrepitev sil miru na vsem svetu, je treba reči, da negativno stališče, kakršno je stališče, ki so ga zavzeli jugoslovanski voditelji glede nacela enotnega socialističnega tabora, ne pomaga stvari miru, pač pa jo sibi. Jugoslovanski stališče pomaga politiki mednarodnih reakcij, ki hočejo razbiti, ali vsaj oslbiti enotnost socialističnega tabora. Živa želja naše partije je, da bi jugoslovanski tovariši opustili zgrešeno pot. Kritizirajmo njihovo stališče v upanju, da bodo prej ali slej razumeli škodljiv značaj njihove sedanje stališča.»

Zahodni tudi povzročila za vkrbljenost Pekinga sprave dejstva, da so kitajske zahteve za dobavo praktično neomejene. Morda so kitajski voditelji mislili, da Moskva troši dragocene stroje in veliko količino surovin za izvajanje politike, katere cilji niso bili v prid kitajskim interesom, pač pa so bili usmerjeni drugam.

V zvezi z dogodki na Madžarskem je Gomulka izjavil: «Sile mednarodne reakcije so začele propagandistično kampanjo po obsodbi Nagya in njegovih soolavcev, da bi oslobile enotnost socialističnih držav. Mnogo naravnost in lažno so stališče v zvezi s to obsodbo in nekatere od teh so bile v zvezi s stališčem poljske enotne delavske stranke. Ni naša naloga odločiti se, ali bi se morali v zvezi s tem izjaviti, ali ne. Če pa se odločimo, da ne, to ne pomeni, da ne bomo opustili zgrešeno pot. Kritizirajmo njihovo stališče v upanju, da bodo prej ali slej razumeli škodljiv značaj njihove sedanje stališča.»

Nekateri so mnenja, da je treba vzroke iskati tudi v dejstvu, da Hruščev ni uspel doseči od Jugoslavije, da je opustila svojo neodvisno politiko in da se začne tudi druge vzhodne države zahtevati večjo neodvisnost. Po mnenju opazovalcev gre tudi za merjenje sil v zvezi z notranjim položajem SZ in z gospodarskimi reformami, ki jih je začel Hruščev. Njegovi nasprotniki skrbno sledijo temu razvoju. V SZ so stalisti še močni in med njimi je Peking našel svoje zaveznike. Pod tem pritiskom se zdi, da je Hruščev popustil, vendar pa je njegov položaj še trden.

Mac Millan danes v Parizu da zve za namene De Gaulle

Slepi francoske vlade kot priprava za generalov obisk v Alziru - Razgovori v Kairu o ustanovitvi alžirske vlade

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

PARIZ, 28. - Na današnji seji francoskega ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica. Na današnji seji ministrskega sveta so sprejeli ostavko načelnika glavnega štaba francoske vojske generala Lorica.

TRST, nedelja 29. junija 1958 Leto XIV. - Št. 154 (3999)

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. - TELEFON 33-808 IN 34-338 - Pošta predal 559 - UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 -
Tel. št. 37-338 - Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-11 - Tel. 33-82 - OGLASNI: od 8, do 12.30 in od 15, do 18, do 18.30 - CENE
OGLASOV: Za vsak mm visline v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - MALI OGLASNI: 30 lir beseda.

NAROCNINA: mesečna 480 lir - vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir - Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir -
FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 20 din, mesečno 250 din - Nedeljska: letno 780, polletno 390, četrtletno 195 din - Poštni tekoči račun: Založništvo
tržaška tiska Trst 11-5374 - Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva bl. 3-1, tel. 21-828, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

TRST, UL. CICERONE 8.
Tel. 38-126, 37-725; Teleg.:
IMPEXPORT - TRIEST

UVAŽA:
Vsakovrstne les, drva za
kurjavo, gradbeni material

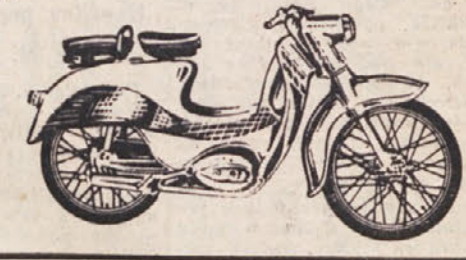
IZVAŽA:
tekstil, kolonialno blago
in raznovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

MOTO CIMATI **BMW**
Izključni zastopnik **M. SIMIČ**
OPCINE, IEL. 21-322, TRST

najboljše znamke: Najno večje MOTORJE SPRINT in
SUPER SPRINT 49 cc - ATALA VITTORIA - ženska in
moška kolesa.

Dobite tu
tudi nadomestne
dele za
motorje in
kolesa. -
Cene ugodne -
Oglase pri plačilu.

NOV VELIK EMPORIJ

esebi
D. z. o. z.

Trst, Ulica sv. Franciska 14 - Tel. 31-600

VSA PLASTIKA VAM JE NA RAZPOLAGO
... POTROSITE IN PRIHRANITE

Prost vstop - Na debelo in na drobno
Razstava na tržaskem velesejmu - Paviljon A

TOVARNA KOVKOV IN USNENIH IZDELKOV DOM ZALE
JUGOSLAVIJA

NASI IZDELKI:
letalski kovčki, listnice, aktovke, denarnice, mape,
torbice, potovalne torbe, cigaretno dozo, pasovi,
toki za naočnike in za nalivna peresa itd.

Telefon DOM ZALE 319
Telegram: TOKO DOM ZALE
JUGOSLAVIJA

TRGOVSKO IZVOZNO PODJETJE
ZA DOMAČO IN UMETNO OBRT

LJUBLJANA, MESTNI TRG 24 - TELEFON 21-407, 20-308
Telegrafski naslov: DOMEXPORT

NUDIMO:
ROČNO KLEKLANE ČIPKE, LESNO GALANTERIJ, ZO-
BOTREBE, IZDELKE UMETNE OBRTI IN LONGCARSTVA,
PRODAJAMO NA DROBNO, NA DEBELO IN IZVAZAMO.

Predstavništvo za Trst in Italijo:
ing. ANDREJ COK, Trst, Ul. B. Angelico 8 - tel. 48-057
za lesno galanterijo, plestarstvo in izdelke umetne obrti.

Za ročno klekljano čipko:
JOSIP DIDIC, Trst, Ulica Carducci 10 - tel. 24-931

Cenjenim odjemalcem se priporočamo za nakup

SPLOŠNA TRGOVSKA
UVOZ - IZVOZ
KOPER

TELEFON 100

MARULIČEV TRG št. 18
Poštni predal številka 197

EXPORTERVO
Telefon: 37-323 - 36-251
Teleg.: EXPORTERVO
ZAGREB

Podružnica na **REKI**, UL. DELTA 11

IZVAŽA: izdelke iz jugoslovanskega lesa

REZANI LES, TRD IN MEHAK
CELULOZNI LES
RETORTNO IN GOZDNO OGLJE
LES ZA KURJAVO
FURNIR
VEZANE PLOŠČE IN PANEL PLOŠČE
HRASTOV IN BUKOV PARKET
ZABOJE
OPREMO IZ OPOGNEJENEGA LESA
RAZNO LESNO OPREMO
LESNO GALANTERIJ
SODE, HRASTOVE IN
TANINSKE EKSTRAKTE
SPORTNE ARTIKLE

Zastopstvo za
TRST, GORICO in VIDEM
Tvrška F. RUPENA - nasl.
TRST - Ulica Udine št. 15
Telefon: 38-648 - 23-537

„Interieurropa“ MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT
S svojimi poslovalnicami in skladišči v
Beogradu, Zagrebu, na Reki, v Mariboru
Ljubljani, Sežani, na Jesenicah, v Prevaljah, Novi Gorici, na Kozini, in
Podgorju, Prestranu, Sarajevu, Kotoru in Zemunu se vam priporoča.

KOPER • Ljubljani, Sežani, na Jesenicah, v Prevaljah, Novi Gorici, na Kozini, in
Podgorju, Prestranu, Sarajevu, Kotoru in Zemunu se vam priporoča.